

Sygn. akt III A Ua 1731/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Elżbieta Kunecka
Sędziowie:	SSA Jarosław Błaszczak SSA Jacek Witkowski (spr.)
Protokolant:	Adrianna Szymanowska

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku R. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o emeryturę

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

z dnia 20 października 2011 r. sygn. akt VII U 1442/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2011 r., sygn. akt VIIU 1442/11, Sąd Okręgowy w Świdnicy zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 29 lipca 2011 r., w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy R. M. prawo do emerytury poczynając od dnia 10 lipca 2011 r.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

Wnioskodawca R. M., (ur. (...)) z zawodu spawacz - monter, obecnie na świadczeniu przedemerytalnym.

W dniu 5.07.2011 r. złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do świadczenia emerytalnego. Do wniosku dołączył kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, z którego wynika, iż w okresie od 1.09.1977 r. do 31.01.1996 r. zatrudniony był we (...) we W..

Wnioskodawca będąc zatrudniony we (...) wykonywał prace przy montażu konstrukcji stalowych na wysokości. Praca wykonywana była od godz. 7.00 do 15.00, czasami pracowano również dłużej niż 8 godzin. Praca wykonywana była w brygadach. W brygadzie było od 12 do 15 osób. Każdy w brygadzie musiał potrafić montować konstrukcje i je spawać. Każdy musiał być monterem i spawaczem, żeby wykonywać prace przy montażu konstrukcji. Od początku swojego zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace przy montażu konstrukcji stalowych, metalowych i żelbetonowych. Była to praca na wysokości, nawet do 150 metrów. Był to montaż szalunków, zbrojenie ścian, łącznie ze spawaniem. Trzeba było ustawić szalunki, zrobić zbrojenia, przygotować ścianę dla betoniarzy. Wszystkie te prace wykonywane były na wysokości. Była to praca stała, w pełnym wymiarze czasu pracy. Kwalifikacje spawacza wnioskodawca zdobył w 1977 r. (uprawnienia spawacza podstawowe, łukowe i gazowe). Była to praca w ciężkich warunkach pogodowych, czasami w ciemnościach, na wysokości, wszystkie czynności spawalnicze służyły do montażu konstrukcji metalowych.

Wobec tak ustalonego stanu faktycznego sprawy Sąd orzekł, że odwołanie wnioskodawcy jest w pełni uzasadnione.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał, że spór w niniejszej sprawie dotyczył ustalenia, czy wnioskodawca, zatrudniony we (...)1 wykonywał pracę, którą można zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych, a która uprawniałaby go do nabycia świadczenia emerytalnego.

Sąd w celu ustalenia, czy wnioskodawca spełnia określone warunki do świadczenia emerytalnego dopuścił dowód z akt osobowych wnioskodawcy, przesłuchania świadków, a także z przesłuchania samego wnioskodawcy.

Biorąc pod uwagę tak zebrany materiał dowodowy, Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego w zakresie nie uwzględnienia spornego okresu do pracy w warunkach szczególnych. Zeznania świadków, jak i samego wnioskodawcy, jednoznacznie wskazują na fakt, że wnioskodawca przez cały okres swojego zatrudnienia wykonywał pracę przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Jednocześnie z przedstawionych zeznań wynika, że bardzo często zdarzało się, że angaże zawierały różne stanowiska pracy nie zgodne z faktycznie wykonywaną pracą. Wpisywano stanowisko cieśli, spawacza, montera, ale prace jakie wykonywano były pracami przy montażu konstrukcji. Owszem sporadycznie zdarzała się sytuacja, że trzeba było wykonać jakieś prace ciesielskie, jednak robili to monterzy, gdyż taka była organizacja pracy. Czynności te miały jednak charakter pomocniczy, incydentalny. Wnioskodawca nigdy nie pracował jako cieśla. Sporadyczne natomiast wykonywanie czynności ciesielskich, czy nawet betoniarzskich nie może mieć wpływu na całokształt jego zatrudnienia.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd stwierdził, że wnioskodawca w spornym okresie wykonywał pracę w warunkach szczególnych w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Oceniając zeznania słuchanych w sprawie świadków, jak również samego wnioskodawcy, Sąd wskazał, że są logiczne i spójne, wzajemnie się uzupełniają. W sposób nie budzący wątpliwości korespondują również z innym zebrany materiał dowodowy. Sąd podkreślił, że przesłuchani świadkowie byli bliskimi współpracownikami wnioskodawcy, wykonywali takie same czynności jak on. Świadek J. D. pracował razem z wnioskodawcą i swoimi zeznaniami potwierdza fakt, że praca ich była pracą przy montażu konstrukcji stalowych, na wysokości i w ciężkich warunkach atmosferycznych.

Tym samym Sąd uznał, że wnioskodawca w sposób dostateczny udowodnił, iż w spornym okresie zatrudnienia we (...) wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy polegającej na montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Ponadto Sąd Okręgowy zaznaczył, że wnioskodawca nie może ponosić konsekwencji z powodu nieprawidłowo prowadzonej dokumentacji osobowej (nie oddającej rzeczywistego stanu rzeczy) i braku jednoznacznego określenia zajmowanego stanowiska pracy przez pracodawcę.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji stwierdzając, że wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania wcześniejszej emerytury, uwzględnił odwołanie wnioskodawcy i przyznał mu prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Z wyrokiem nie zgodziła się strona pozwana wywodząc apelację i zaskarżając wyrok w całości. Strona apelująca zarzuciła Sądowi:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) polegające na uznaniu, że wnioskodawca spełnił warunki do przyznania emerytury w związku z pracą w szczególnych warunkach;

2) sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegająca na uznaniu, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia we (...) we W. od 1977 r. do 1995 r. wykonywał w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace przy montażu konstrukcji stalowych na wysokości.

Wobec tak przedstawionych zarzutów strona apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych w postępowaniu apelacyjnym, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest nieuzasadniona.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Dyspozycja przepisu § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) stanowi natomiast, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Podkreślenia wymaga fakt, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich wymienionych przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury. Innymi słowy nie wystąpienie jednej z przesłanek pozbawia ubezpieczonego prawa do emerytury w niższym niż powszechny wiek emerytalnym.

Bez wątpliwości wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat oraz posiada ponad 25-letni okres pracy. Spór w niniejszej sprawie dotyczył natomiast wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy odmówił bowiem zaliczenia wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia we (...) we W. wskazując, że wnioskodawca nie wykonywał pracy montera konstrukcji stalowych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Trafnie uznał Sąd Okręgowy, iż zebrany w sprawie materiał dowodowy wykazał, że sporny okres zatrudnienia wnioskodawcy stanowiła praca w warunkach szczególnych, uprawniająca do otrzymania świadczenia w obniżonym wieku emerytalnym.

Ugruntowany jest w orzecznictwie pogląd, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2007 r., III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325; z dnia 19 września 2007 r., III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 i z dnia 24 marca 2009 r., I PK 194/08, LEX nr 528152).

Stanowisko, na jakim zatrudniony był wnioskodawca w okresie 1.09.1977 r. do 31.01.1996 r. określone zostało jako ślusarz, ślusarz-monter, monter, spawacz, spawacz-robotnik budowlany, istnieją również karty pracy, w których w ogóle nie zostało określone stanowisko pracy.

Nie ulega wątpliwości, iż tego typu oznaczone stanowiska pracy o charakterze łączonym, nie zostały wymienione w wykazach określających rodzaje prac, których wykonywanie uprawnia do wcześniejszej emerytury. Wnioskodawca we wniesionym odwołaniu, jak również w przebiegu procesu konsekwentnie podnosił, iż będąc zatrudnionym we (...), wykonywał w zasadzie tylko i wyłącznie prace montera konstrukcji stalowych, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Nadto wnioskodawca podkreślił, że przez cały okres czasu pracy wykonywał te same czynności i nigdy nie był delegowany do innej brygady, która zajmowała się np. typowo pracami ciesielskimi. Jeśli wnioskodawca musiał wykonać prace ciesielską to była to czynność niezbędna do dalszego przeprowadzenia montażu i miała ona charakter sporadyczny, uzupełniający i pomocniczy przy wykonywaniu głównych prac polegających na montażu konstrukcji stalowych.

Podkreślić należy, że rozważając konkretny rodzaj zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, należy dokonać bardzo szerokiej analizy specyfiki danego zatrudnienia. Prace montera konstrukcji stalowych wymienione zostały w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w dziale V – w budownictwie i przemyśle budowlanym, pod poz. 5 (i określone zostały jako prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości). Podstawowym zadaniem montera jest przygotowanie i montaż konstrukcji metalowych z różnego typu elementów lub prefabrykatów. Ma on za zadanie dokonanie obróbki kształtowników walcowanych lub blach w celu uzyskanie części konstrukcji łatwych do montowania, często też praca ta obejmuje załadunek i wyładunek prefabrykatów ze środków transportu (z zastosowaniem różnego rodzaju podnośników). A w końcowej fazie monter wykonuje prace związane z zespawaniem wcześniej przygotowanych elementów w zwartą całość, najczęściej poprzez ich zespawanie, skręcanie, czy nitowanie. Przy większych inwestycjach monterzy mogą wykonywać pracę biorąc udział tylko w poszczególnych fazach i w takim zakresie wykonywał pracę wnioskodawca. Należał on bowiem do brygady, która zajmowała się końcowym etapem montażu, tj. montowaniem konstrukcji na wysokości i ich spawaniem. Wnioskodawca montował szalunki, wykonywał prace przy zbrojeniu ścian, a montaż ten odbywał się przy zastosowaniu metody spawania. Nadmienić należy, że wnioskodawca miał uprawnienia spawacza, kwalifikacje te zdobył w 1977 r.

W pojęciu określającym stanowisko „monter konstrukcji stalowych na wysokości” zawierają się wszystkie prace, stanowiące "pewien ciąg technologiczny umożliwiający osiągnięcie efektu finalnego", z tego też względu nawet, jeśli

wnioskodawca musiał wykonać pewne drobne prace ciesielskie, które były niezbędne dla dokonania procesu montażu, nie mogą one stanowić o uznaniu, iż wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czynności monterów konstrukcji stalowych.

Sąd nie znalazł podstaw do uznania, że niedokładne nazewnictwo stanowiska pracy może, w przypadku wnioskodawcy, stanowić podstawę do nieuznania spornego okresu, za pracę w szczególnych warunkach tym bardziej, że materiał dowodowy zebrany w sprawie, a w szczególności dokumentacja akt osobowych, zeznania świadków, jak i samego wnioskodawcy oraz analiza charakteru pracy wnioskodawcy pozwala stwierdzić, iż wykonywał on pracę wymienioną w załączniku A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w dziale V – w budownictwie i przemyśle budowlanym, pod poz. 5.

W ocenie Sądu Apelacyjnego słusznie Sąd I instancji uznał, że zeznania świadków i samego wnioskodawcy są wiarygodne. Zarówno bowiem wnioskodawca, jak i świadkowie, precyzyjnie wskazali jakiego rodzaju czynności wykonywał wnioskodawca w spornym okresie pracy, jak również wyjaśnili dlaczego wykonywanie dodatkowych czynności ślusarskich czy ciesielskich niezbędne było dla wykonania prac monterskich. Sąd Apelacyjny mając na względzie proces technologiczny jaki wiąże się z pracą monterów stwierdza, że brak jest podstaw do podważenia ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, iż wnioskodawca w okresie pracy od 1.09.1977 r. do 31.01.1996 r. we (...), wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę na stanowisku monterów konstrukcji stalowych na wysokości.

Oznacza to, iż istotnie wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, a tym samym spełnia przesłanki do uzyskania prawa do renty w oparciu o art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał apelację organu rentowego za niezasadnioną i oddalił ją na podstawie art. 385 kpc.